

Kognitív torzítások

Tartalomgyártás- médiaértés

1. Közösségi média, online kommunikációs platformok és ingyenes online eszközök használata a kommunikációban

Fülöp Hajnalka, digitális andragógus, a Kütyüjogsi program alapítója

Hajnal ON

Mit jelent ez a mondás?

Lehet -e NEM kommunikálni?

- Lehet-e **nem** befolyásolhatónak lennünk?

Az online térben is van metakommunikáció?

Mehrabian, Albert: Silent messages. Wadsworth, Belmont, California, 1972.

HOZZÁFÉRHEŐSÉGI HEURISZTIKA

Az ember a döntéseit hajlamos az elérhető információkra alapozni, különösen azokra, amelyek könnyen előhívhatóak a memóriából. A nehezebben felidézhető információkkal kevésbé foglalkozik.

SZTEREO- TIPIZÁLÁS

Az észlelő úgy kezeli a másik személyt, mint egy társas kategória bárkivel felcserélhető tagját, az egyént a csoport tökéletes reprezentációjának tekinti.

VÁSÁRLÁS UTÁNI RACIONALIZÁCIÓ

Pozitív érvek felsorakoztatása a korábban általunk kiválasztott opció mellett.

KOCKÁZATI KOMPENZÁCIÓ

Túlzott kockázat vállalása, ha biztonságban vagyunk és túlzott óvatosság, ha a kockázatok nőnek.

TÖMÖRÜLÉSI ILLÚZIÓ

A nagy mennyiségű adatokban előforduló, kisebb csoportosulások vagy tömörülések fontosságának túlbecslése, nem létező, "fantom" minták feltételezése.

UDVARIASSÁGI TORZÍTÁS

Adott társaság által jobban elfogadott vélemény formálása, hogy az adott ember elkerülje a konfliktust.

ELFOGULTSÁGI VAKFOLT

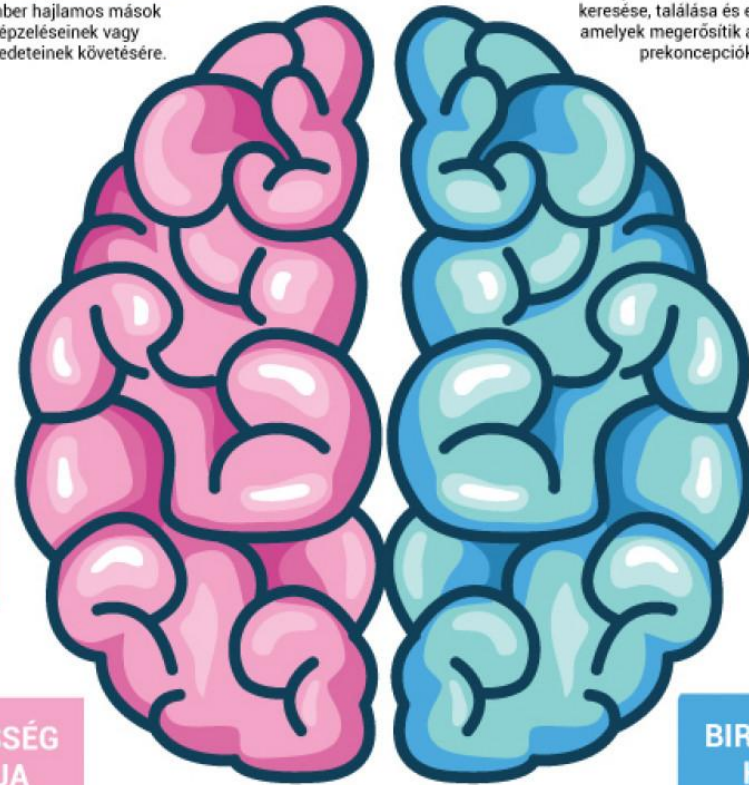
Amikor az ember saját magát kevésbé elfogultnak látja, mint másokat.

ÉRVENYESSÉG ILLÚZIÓJA

Az előrejelzések készítésekor az emberek hajlamosak azt a kimenetelt választani, ami a legjobban reprezentálja a bemenetet.

UTÁNFUTÓ HATÁS

Az ember hajlamos mások elképzeléseinek vagy cselekedeteinek követésére.

MEGERŐSÍTÉSI TORZÍTÁS

Olyan információk, adatok keresése, találása és elfogadása, amelyek megerősítik az előzetes preconcepciókat.

DINAMIKUS INKONZISZTENCIA

Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok, vagyis a kisebb és hamarabb bekövetkező eredmények preferálása a későbbiek helyett.

SZERENCSEJÁTÉKOSOK TÉVEDÉSE

Az az érvelési hiba, miszerint egy jövőbeli esemény bekövetkezésének valószínűségét befolyásolja egy ettől független, de hasonló múltbeli esemény megtörténte.

REAKTANCIA

Annak a belső kényszere, hogy az ellenkezőjét tegyük, mint amit elvárunk tőlünk, mivel úgy véljük, korlátozni kívánják a választási szabadságunkat.

BIRTOKLÁSI HATÁS

Az ember magasabbra értékeli a már birtokolt tárgyakat, mint azokat, amelyeket még meg kell szereznie.

STATUS QUO HATÁS

Az eredetileg kialakított döntéshez, eljáráshoz való ragaszkodás, az ember nehezen ismeri be, ha korábbi választása hibás volt.

HIT ELFOGULTSÁG

Valaki az eredmény hihetősége vagy plauzibilitása alapján fogadja el egy adott érvelés erősségét.

STRUCC- POLITIKA

A negatív információk kerülése azáltal, hogy úgy teszünk, mintha nem léteznének.

REAKTÍV LEÉRTÉKELÉS

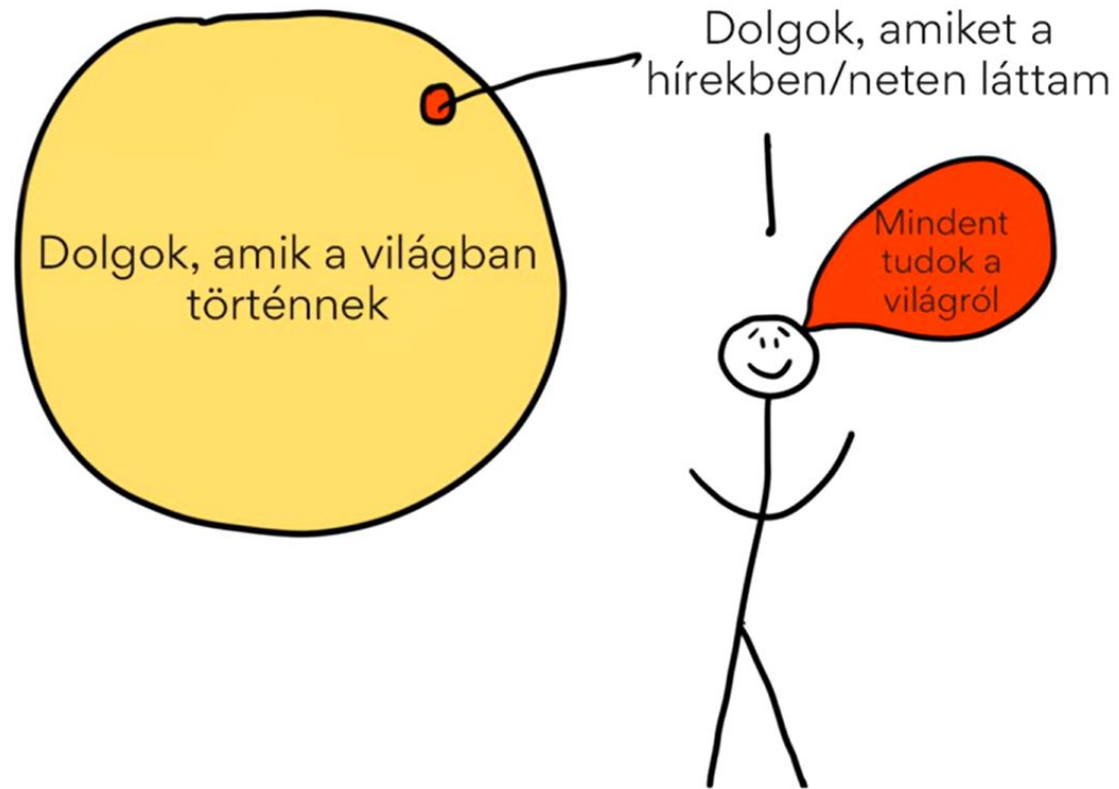
Egy gondolat elvetése csak azért, mert egy nem kedvelt személytől, vetélytárustól, ellenségtől származik.

Q

- Tudunk-e NEM kommunikálni?
A meta- és a verbális kommunikációnk aránya?

ELŐHÍVÁSI TORZÍTÁS

Holdudvar - hatás - Halo- hatás

“Egy benyomás valamely személyről, tárgyról vagy dologról befolyásolja a vele kapcsolatos érzéseinket, gondolatainkat.”

P1. Tanárként? Influenzerek hatása,
Videók, posztok viralitása

Influencerkereso.hu

Közösségi Influencer Marketing Adatbázis és Toplista

Az InfluencerKereső Magyarország elsőszámú influencer toplistája és adatbázisa több ezer hazai Instagram sztárral, Youtuberrel és TikTok felhasználóval.

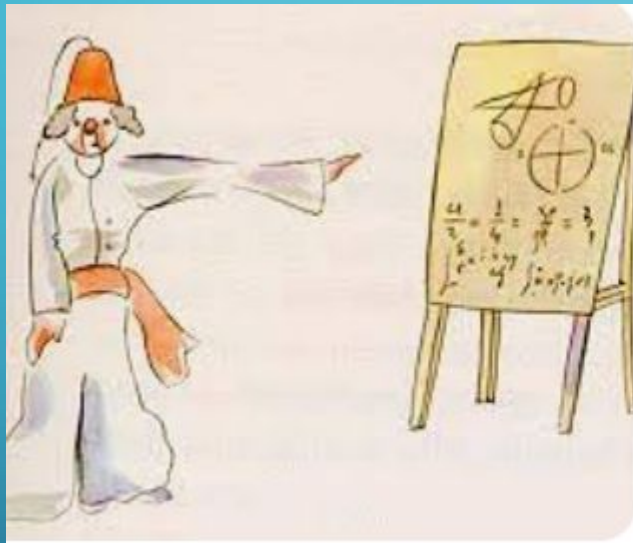
Toplisták - Fedezd fel a magyar social media legnépszerűbb sztárjait egy helyen az InfluencerKeresőn!

Instagram Toplista YouTube Toplista

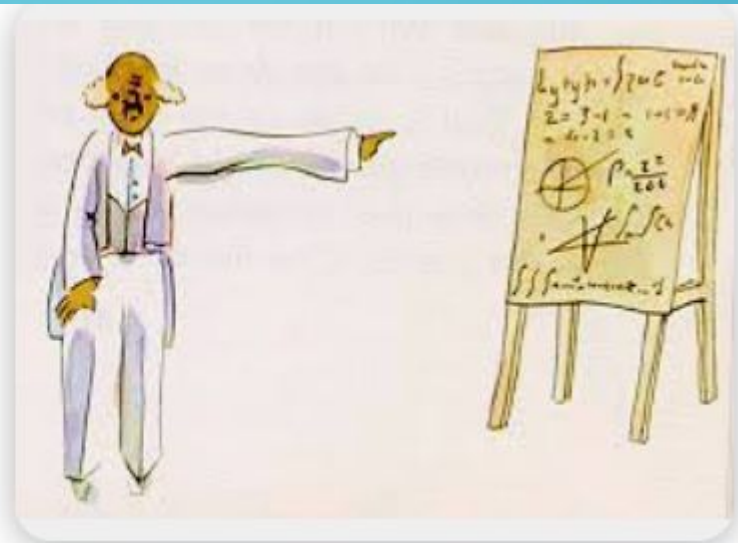
Top 10 Hazai Instagram Profilok

Követőszám Szerint		Követőszám Szerint - Nők	
1	Palvin Barbara 19916260 követő	1	Palvin Barbara 19916260 követő
3	Dzsudzsák Balázs 1710108 követő	2	Vajna Tímea 1438040 követő
	Vajna Tímea	3	Vasvari Vivien

Külső benyomás- döntéshozás

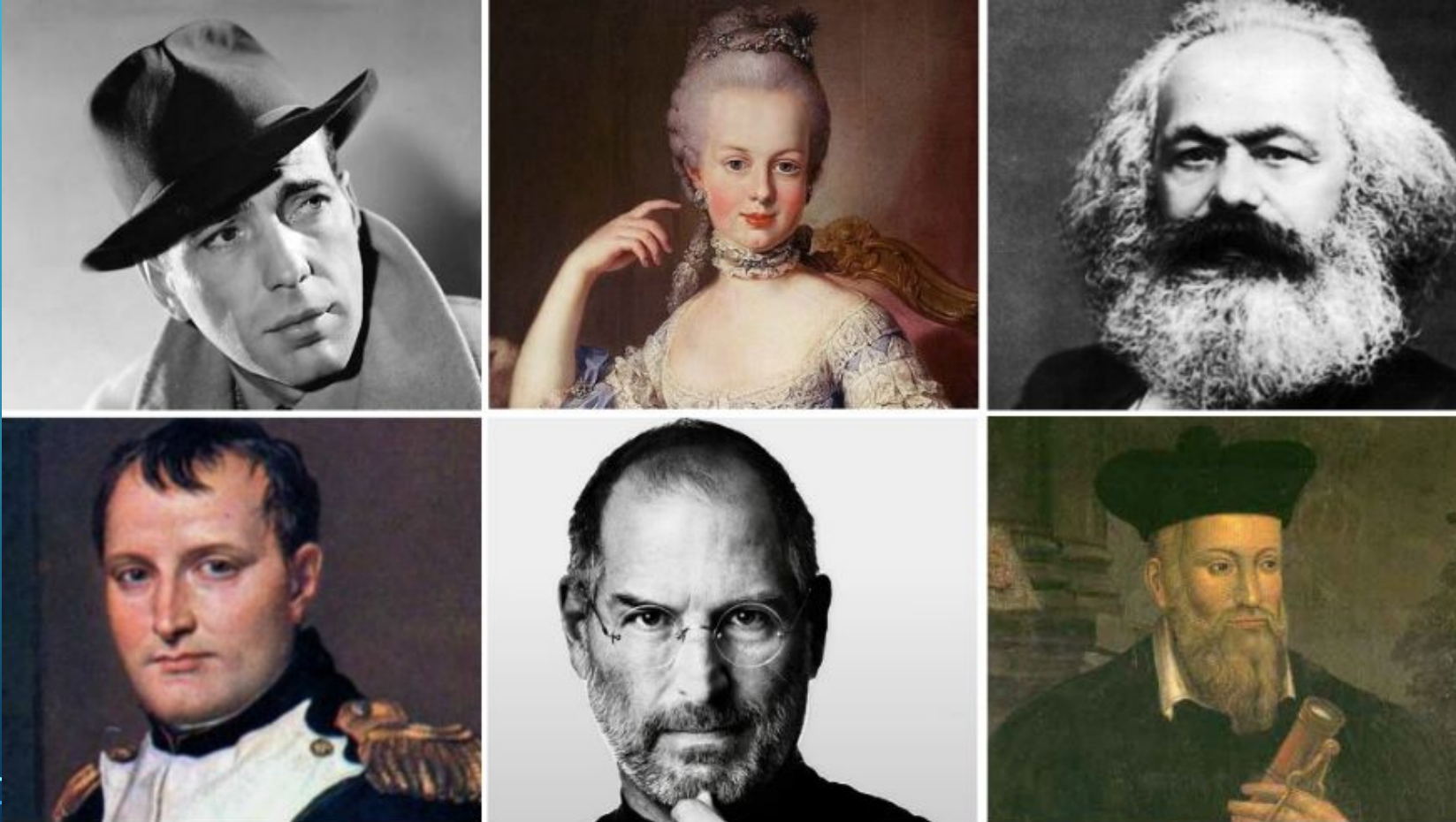
juharizsuzsanna - Blog.hu

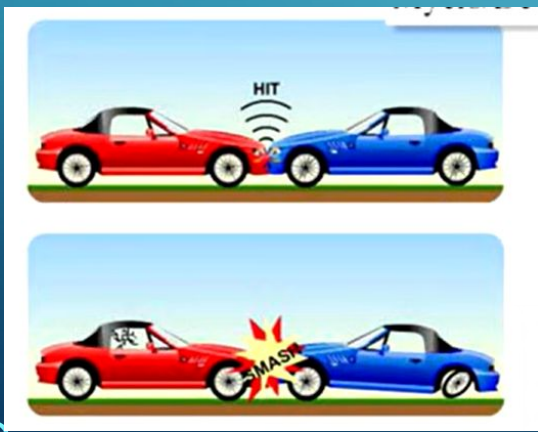
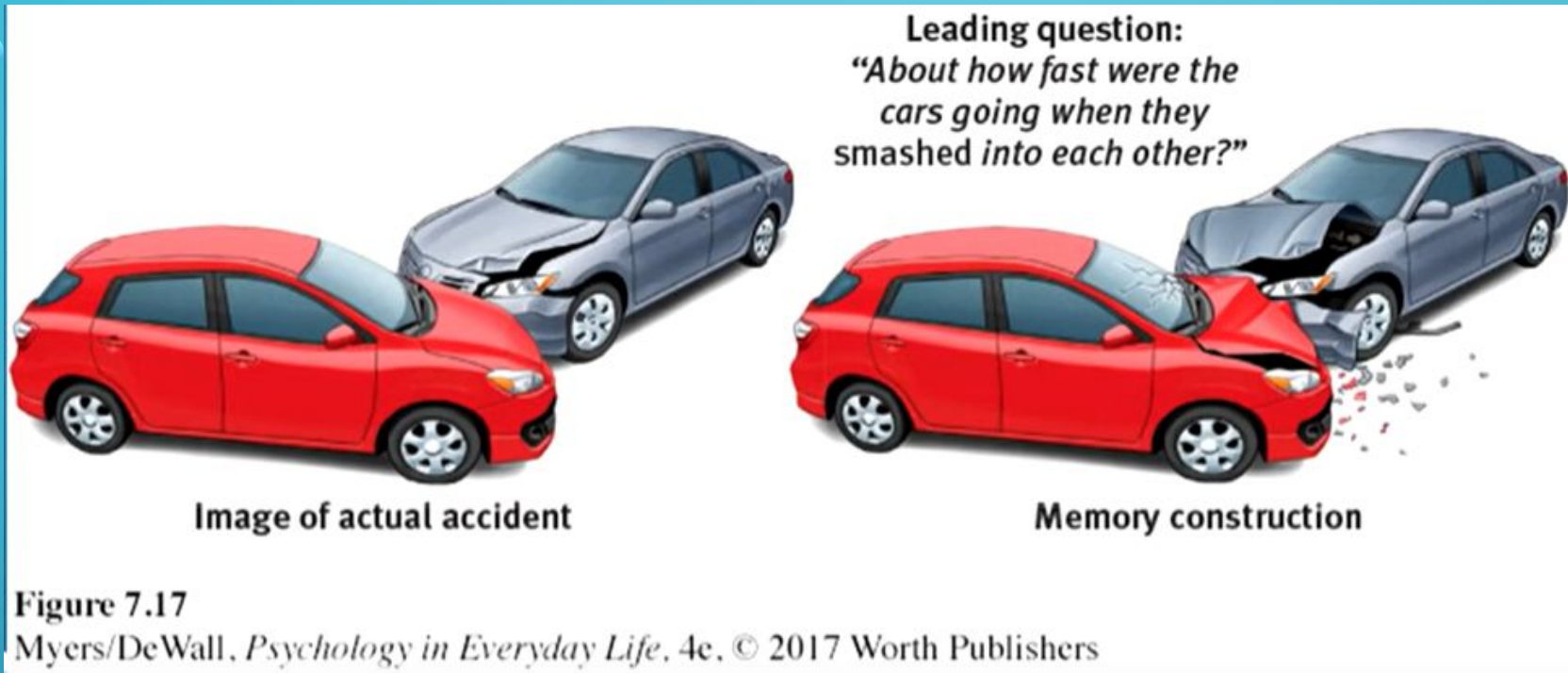

Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg

Expozíciós kognitív torzítás

Többször látott, ismert arcnak jobban hiszünk

Lehorgonyzási és igazítási torzítás

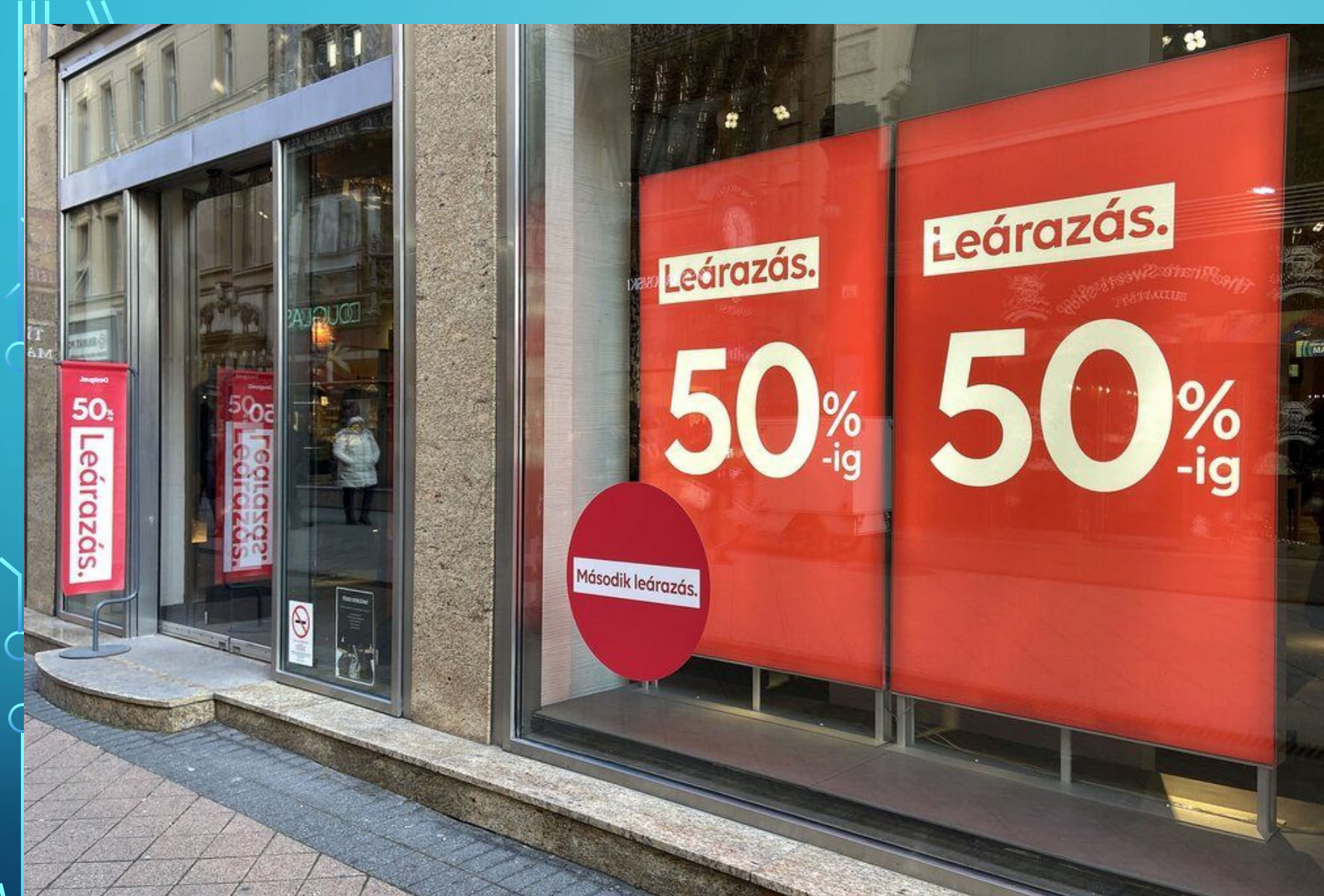
Teszteld!

Melyik a több?

$$8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1$$

VAGY:

$$1 \times 2 \times 3 \times 4 \times 5 \times 6 \times 7 \times 8$$

Megerősítési torzítás működése

Csak egy igazság van.

Véleménybuborék- csak olyan oldalak, posztok tűnnek fel, amelyekkel egyetértünk. (Algoritmusok, cookiek!)

Eltérő vélemény?

- Hazugság
- tévedés
- Nem lehet más vélemény
- mindenki így gondolja

Kognitív torzítások

Előhívási torzítás

Alapvető attribúciós hiba

Holdudvar-hatás

Hamis konszenzus

Misinformation effect - Téves információs hatás

Lehorgonyzási és igazítási torzítás

Elsüllyedt költség

Megerősítési torzítás

Források

1. “Tringer László és Beck Judit kognitív torzítások”
2. “Kognitív torzítások Wikipédia”
3. “Megoldaskozpont Magazin kognitív torzítások”
4. “Online pszichológus kognitív torzítások”
5. Tanulom magam YouTube csatorna

Melyik kognitív torzítást ismerted fel?
Melyik befolyásolta legutóbb a döntésedet?
Melyiket használod a tartalomgyártásnál?

Hajnal ON